

UZASADNIENIE

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Jeziora Gościmskie PLH080036, został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.). Zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669), opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 8 lutego 2011 r. Aktualny stan prawny określa Decyzja Wykonawcza Komisji (UE) 2018/43 z dnia 12 grudnia 2017 r. (Dz.U.U.E.L.2018.15/397) w sprawie przyjęcia jedenastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2017) 8260) (Dz.U.U.E.L z dnia 19 stycznia 2018 r.).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378), dalej zwaną ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody*, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy *o ochronie przyrody*.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem, sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody*, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i/lub przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli wdrożenie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadawalający lub zły) stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymógł na ustawodawcy nadanie planu zadań ochronnych - statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 8 ustawy *o ochronie przyrody*, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru.

Przedmiotowy obszar, zgodnie z pkt 2.5 SDF (data aktualizacji: 2019-11) położony jest administracyjnie wyłącznie w granicach województwa lubuskiego na terenie gminy Drezdenko. W związku z powyższym, w niniejszym postępowaniu legislacyjnym akt prawa miejscowego w formie zarządzenia ustanawiany jest przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Szczegółowy zakres i tryb sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz spektrum prac koniecznych do wykonania na potrzeby opracowania projektu planu, określa art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. nr 34, poz. 186, ze zm.).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu, regionalny dyrektor ochrony środowiska, obowiązany jest do stosowania, oprócz wyżej przytoczonych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, GDOŚ. wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym

przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, (Dz. U. z 2019 r. poz. 1464), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą, a także w szczególnych sytuacjach zgodnie z art. 97 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorze ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Gościmskie PLH080036, uwzględniając przepis art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* oraz postanowień obowiązujących wytycznych i instrukcji.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania czynności obejmujących m.in.:

- 1) opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 815 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. *w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247);
- 2) ustalenia terenu objętego projektem planu zadań ochronnych, polegającym na sprawdzeniu, czy zachodzą przesłanki do nieobejmowania planem zadań ochronnych części lub całości obszaru Natura 2000 na podstawie warunków określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy *o ochronie przyrody*. Zgodnie z przytoczonym przepisem prawa, planu zadań ochronnych, nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części: (1) dla których ustanowiono plan ochrony, o którym mowa w art. 29 ustawy o ochronie przyrody; (2) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (3) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego lub rezerwatu przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (4) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzania lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Obszar Jeziora Gościmskie PLH080036 jest zlokalizowany na terenie pokrywającym się z obszarem rezerwatów przyrody „Czaplenice”, „Czaplisko”, „Lubiatowskie Uroczyska” oraz

„Łabędziniec”, dla których ustanowiono plany ochrony nieuwzględniające zakresu, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*. Ponadto, przedmiotowy obszar nie znajduje się na terenie pokrywającym się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla których ustanowiono zadania ochronne lub plan urządzania lasu uwzględniający zakres, o którym mowa ww. artykule.

W związku z powyższym nie zachodzą przesłanki do zastosowania art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody, a projekt planu sporządzono dla całego obszaru Natura 2000 obejmującego powierzchnie 2995,77 ha.

- 3) ustalenie przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, polegające na dokonaniu czynności weryfikacji danych wyjściowych o obszarze, w tym w szczególności przekazanych do Komisji Europejskiej w formie opisowych i przestrzennych baz danych, a także uwzględnieniu aktualnych wyników badań naukowych oraz dostępnych źródeł literaturowych, w zakresie ustalenia istotności obszaru dla ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków zwierząt, występujących w obszarze.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych obszaru Natura 2000 Jeziora Gościmskie PLH080036 (data aktualizacji dokumentu: 2019-11) pełni on w skali kraju istotne znaczenie dla ochrony siedlisk przyrodniczych: 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z All. *Nymphaenion*, All. *Potamion*, 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Cl. *Scheuchzerio-Caricetea nigra*), 9110 Kwaśne buczyny (SubAll. *Luzulo-Fagenion*), 9190 Kwaśne dąbrowy (All. *Quercion robori-petraeae*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Ass. *Salicetum albo-fragilis*, Ass. *Populetum albae*, SubAll. *Alnenion glutinoso-incanae* i olsy źródliskowe oraz gatunków zwierząt: 4056 Zatoczek łamliwy *Anisus vorticulus*, 1352 Wilk *Canis lupus*, 1337 Bóbr *Castor fiber*, 1149 Koza *Cobitis taenia*, 1355 Wydra *Lutra lutra*, 5339 Różanka *Rhodeus amarus*.

W trakcie prac inwentaryzacyjnych wykonywanych w ramach sporządzania planu zadań ochronnych, pozyskano wiedzę naukową, potwierdzającą istotne znaczenie obszaru dla ochrony wymienionych wyżej siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt.

- 4) ustalenie oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy ustalono, że stan ochrony przedmiotów ochrony obszaru, dla siedlisk przyrodniczych: 3150, 7140, 91E0 kształtuje się na poziomie „niezadowalającym” (U1), a dla siedlisk: 9110 i 9190 na poziomie „złym” (U2).

Stan ochrony gatunków zwierząt zwaloryzowano na poziomie „właściwym” (FV) dla 4056, 1352, 1337 oraz 1355, natomiast na poziomie „złym” (U2) dla 1149 i 5339.

- 5) przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru, a także dokonano oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych oraz ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wykazano, że do najistotniejszych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony przedmiotów ochrony

obszaru, należy w szczególności zaliczyć: (1) sukcesję naturalną i związaną z tym ekspansję drzew i krzewów, (2) deficyt zasobów martwego drewna wraz z niskim wiekiem drzewostanów tworzących leśne siedliska przyrodnicze, (3) deficyt wody w ciekach stanowiących siedlisko ryb oraz (4) oddziaływanie obcych gatunków inwazyjnych roślin;

- 6) sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring oraz weryfikację w trakcie realizacji ustaleń planu.

Za nadrzędny cel ochrony w odniesieniu do leśnych siedlisk przyrodniczych (9110, 9190, 91E0), uznano poprawę stanu ochrony mającą na celu renaturalizację przedmiotowych ekosystemów leśnych, poprzez zapewnienie kształtowania ich struktury przez spontaniczne procesy naturalne. W odniesieniu do torfowisk (7140) uznano za konieczność poprawy stanu ochrony siedliska do poziomu właściwego (FV), poprzez przywrócenie bezleśnego charakteru siedliska w obszarze, poprawę warunków funkcjonowania gatunków charakterystycznych dla siedliska oraz utrzymanie jego właściwego stopnia uwodnienia. W odniesieniu do gatunków zwierząt (4056, 1352, 1337, 1355) oraz siedliska (3150) ustalono konieczność utrzymania obecnego stanu ochrony. Względem gatunków 1149 i 5339 sformułowano cel polegający na utrzymaniu ich populacji w obszarze.

Powyższe cele działań ochronnych, zostały sformułowane przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych, a także panujących ograniczeń wynikających zarówno z dostępności określonych metod i środków technicznych w zakresie działań związanych z ochroną przyrody, w tym również aktualnego stanu wiedzy przyrodniczej, przy zachowaniu jednak, ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu "przyrodniczo optymalnego" tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony, wszystkim przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000;

- 7) ustalono działania ochronne zapewniające skuteczne i efektywne osiągnięcie założonych celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów i wskaźników stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru.

Przyjęto, że działania ukierunkowane na wyłączenie z użytkowania gospodarczego lub pozostawienie fragmentów lasu w formie biogrup (zad. B3, B4), w powiązaniu z eliminacją obcych gatunków drzew (zad. B5) umożliwią w perspektywie najbliższych 10 lat na realizację i osiągnięcie zaplanowanych celów działań ochronnych w odniesieniu do przedmiotów ochrony obszaru tj. siedlisk 9110, 9190 i 91E0.

W odniesieniu do siedliska 7140 zaplanowano działania polegające na przywróceniu otwartego charakteru ekosystemu (zad. A2) wraz z zapewnieniem stabilizacji właściwych stosunków wodnych w bezpośredniej zlewni torfowisk (zad. B2). Analogiczne działanie zaplanowano również względem siedliska 3150 wraz z zapewnieniem eliminacji obiektów małej infrastruktury w strefie brzegowej szuwaru wysokiego przedmiotowych zbiorników wodnych (zad. A1, B1).

W odniesieniu do gatunków ryb (1149, 5339), brak jest obecnie technicznych możliwości podjęcia jakichkolwiek działań ochrony czynnej, a zachowanie populacji i siedlisk obu gatunków w obszarze, w dużej mierze zależeć będzie od naturalnych czynników klimatycznych i hydrologicznych determinujących istnienie i utrzymanie właściwych stosunków wodnych na obszarze Puszczy Noteckiej w perspektywie długoterminowej.

Przedmiotowy obszar Natura 2000 niemal w całości położony jest na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, w związku z powyższym, zgodnie

z regulacją przepisu art. 32 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, wykonywanie zadań w zakresie ochrony przyrody powierzono miejscowemu nadleśniczemu, z wyłączeniem obowiązku realizacji monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, za który odpowiada organ sprawujący nadzór nad obszarem (zad. C1), a także z wyłączeniem działania (A1 i A2).

- 8) zaprojektowano realizację monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych w obszarze. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, jednak z częstotliwością co 5 lat, tj. dwukrotnie w czasie obowiązywania planu zadań ochronnych. Przyjęcie dwukrotnego pomiaru w trakcie obowiązywania planu, jest czynnością adekwatną do faktycznych potrzeb z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów działań ochronnych, a także jest działaniem optymalnym w kontekście możliwości finansowych sprawującego nadzór nad obszarem.

Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczenia informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi także sprawującemu nadzór nad obszarem, w dalszej perspektywie czasowej, na realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody, a także stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej.

- 9) dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy: Drezdenko, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, którego realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, że nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do formułowania wskazań do zmian ww. dokumentach planistycznych.
- 10) w trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, nie ustalono istnienia przesłanek o których mowa w § 3 ust. 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, uzasadniających potrzebę sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Jeziora Gościmskie PLH080036.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycje przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, którego celem jest: „zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000”, zorganizował i przeprowadził z udziałem Wykonawcy projektu planu, cykl spotkań dyskusyjnych, na które każdorazowo zapraszano wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesu, organy administracji publicznej oraz zainteresowane osoby prawne i fizyczne. Spotkania warsztatowo-dyskusyjne, odbyły się w siedzibie Nadleśnictwa Karwin, według następującego harmonogramu: I spotkanie – 18 czerwca 2019 r., II spotkanie - 30 września 2019 r. (łącznie w obu spotkaniach udział wzięło: 32 osoby).

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą, współpracującą z organem sprawującym nadzór nad obszarem, w celu zapewnienia pełnej transparentności procesu planistycznego oraz możliwie jak najszerszego udziału społeczeństwa w opracowaniu treści i ustaleń do sporządzanego projektu dokumentu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy obszaru Natura 2000 Jeziora Gościmskie PLH080036, weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 2) Akme Sp. z o. o., (dzierżawca jezior);
- 3) Wykonawca projektu planu zadań ochronnych - Firma Komag Consulting,
- 4) Nadleśnictwo Karwin,
- 5) Nadleśnictwo Międzychód,
- 6) Państwowa Straż Rybacka Gorzów Wlkp.,
- 7) PZW Okręg Gorzów Wlkp.,
- 8) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Okręgu w Bydgoszczy,
- 9) Społeczna Straż Rybacka,
- 10) Starostwo Powiatowe w Strzelcach Krajeńskich,
- 11) Urząd Miasta i Gminy Międzychód,
- 12) Urząd Miejski w Drezdenku,
- 13) Polski Związek Łowiecki, Zarząd Okręgowy w Gorzowie Wlkp.

Celem spotkań dyskusyjnych było wypracowanie przez ich uczestników wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000 uwzględniającej zarówno obowiązek ochrony przedmiotów ochrony, jak również potrzeb i aspiracji osób oraz podmiotów korzystających z obszaru do zrównoważonego rozwoju. Wnoszone na bieżąco, w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy uwagi i wnioski członków grupy, miały realny wpływ na ostateczną treść projektu dokumentu, poddanego następnie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, procedurze konsultacji społecznych, na zasadach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obwieszczeniem z dnia 24.04.2019, znak: WPN-I.6320.1.1.2019.WT, podał do publicznej wiadomości informacje o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Gościmskie PLH080036, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu*

informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 24.04.2019, znak: WPN-I.6320.1.1.2019.WT,

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z uwagi, iż ww. założenia mają charakter ogólny i zawierają wyłącznie wskazanie elementów, które powinny się znaleźć w sporządzanym projekcie planu zadań ochronnych, bez określenia jednak konkretnych rozwiązań, należy przeprowadzić postępowanie z udziałem społeczeństwa, zgodnie z art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, także na etapie sporządzonego projektu dokumentu, czyli konkretnego projektu zarządzenia ustanawiającego przedmiotowy plan zadań ochronnych. W tym miejscu należy podkreślić, iż z uwagi na cel ww. regulacji, czyli zapewnienie społeczeństwu jak najszerszej możliwości udziału w opracowaniu dokumentu, powyższy tryb postępowania (czyli zapewnienie przez właściwy organ dwukrotnego udziału społeczeństwa w postępowaniu legislacyjnym) daje najpewniejsze, powszechne prawo zarówno do informacji o środowisku, jak i do czynnego udziału opinii publicznej w jego ochronie, w tym w szczególności, do udziału w opracowaniu dokumentu, którego przedmiotem jest opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Mając powyższe na uwadze, udział społeczeństwa w opracowaniu projektu zarządzenia, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, został zapewniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, obwieszczeniem z dnia 24.10.2019, znak: WPN-II.6320.1.7.2019.WT zawierającym informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Gościmskie PLH080036, zgodnie z czynnościami określonymi art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

W ramach ww. procedury, w przewidzianym okresie ustawowym, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony opinii publicznej uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowego projektu dokumentu. W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w przedmiotowym postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie przedmiotowej procedury.

1) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (e-mail z dnia 08.11.2019 r.) zgłosiła następujące uwagi:

a) zapytanie dotyczące załącznika nr 4 do projektu zarządzenia: „Jaki jest referencyjny stan przedmiotów ochrony? - wyciąg z dokumentacji pzo”.

Sposób rozpatrzenia:

Referencyjny stan przedmiotów ochrony przedstawiony został w uzasadnieniu do zarządzenia, a także w dokumentacji do planu zadań ochronnych.

b) uwaga dot. monitoringu kozy: „wg poradników monitoringu GIOŚ wynika, że dla kozy ze względu na długość życia tej ryby optymalnie monitoring powinien być prowadzony co 3 lata”.

Sposób rozpatrzenia:

Uwaga nieuwzględniona w całości.

Na skutek istnienia naturalnych, niekorzystnych uwarunkowań hydrologicznych w obszarze częstsze niż dwukrotne badanie monitoringowe kozy nie znajduje uzasadnienia merytorycznego w tym również jest nieracjonalne ekonomicznie. Gatunek będzie monitorowany z częstotliwością taką samą jak pozostałe przedmioty ochrony obszaru.

c) uwaga dot. wprowadzenia zmian w SDF-ie: „w ślad za zarządzeniem powinien być wysłany wniosek do GDOŚ o zmianę SDF obszaru PLH080036”.

Sposób rozpatrzenia:

Uwaga uwzględniona w całości. Odpowiedni wniosek zostanie przesłany do GDOŚ.

2) Nadleśnictwo Karwin (pismem z dnia 31.10.2019 r. znak: ZG.7210.1.2019) zgłosiło następujące uwagi:

a) wniosło o usunięcie z załącznika nr 3 względem siedliska 3150, potencjalnego zagrożenia B02.02. Nadleśnictwo uważa, że zapisy te należy usunąć ponieważ w przypadku siedliska przyrodniczego 3150 Zasady Hodowli Lasu regulują wycinkę wokół jezior - par.31 punkt 4: „Nie stosuje się zrębów zupełnych zlokalizowanych bezpośrednio przy źródłiskach, rzekach, jeziorach, a także w miejscach kultu religijnego i wokół drzew matecznych. Zaleca się kształtowanie ekotonów w tych miejscach.” Przestrzegając tych zasad wycinka lasu nie stanowi więc zagrożenia.”

Sposób rozpatrzenia:

Uwaga uwzględniona w całości. Wniesiono odpowiednie poprawki w zarządzeniu.

b) wniosło o usunięcie z załącznika nr 3 względem siedliska 9110, potencjalnego zagrożenia B02.02 oraz B02.01.01. Nadleśnictwo uważa, że wycinka lasu oraz odnowienie po wycince nie stanowią potencjalnego zagrożenia dla tego siedliska. Prowadząc gospodarkę leśną na tych powierzchniach uwzględniamy wytyczne wprowadzone porozumieniem z RDOŚ Gorzów Wlkp. (1/2010 z dnia 15.01.2010 oraz aneks 3/2014 z 27.08.2014) dla siedlisk przyrodniczych. Wytyczne te dopuszczają stosowanie określonych rodzajów rębni i określają składy odnowieniowe - dla kwaśnych buczyn dopuszcza się sadzenie dęba bezszypułkowego nawet do 30 %, w zależności od stanu zachowania siedliska.”

Sposób rozpatrzenia:

Uwaga uwzględniona w całości. Wniesiono odpowiednie poprawki w zarządzeniu.

3) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie (pismem z dnia 13.11.2019 r. znak: ZO.7210.2.2019) zgłosiła następujące uwagi:

a) wniosła o zmianę zapisu działania ochronnego B1 i B2 dla siedlisk przyrodniczych 3150 i 7140 (zał. nr 5) na: „utrzymanie i/lub kształtowanie stref ekotonowych o szerokości ok. 1 wysokości drzewostanu wokół siedliska, nie stosowanie cieć zupełnych”. Zaproponowany zapis w projekcie: „Modyfikacja gospodarki leśnej w zakresie pozostawiania drzewostanu wokół siedliska (o szerokości jednej wysokości drzewostanu) do naturalnego rozpadu” dotyczy wszystkich drzewostanów w różnych klasach wieku. W przypadku młodszych klas wieku taki drzewostan w strefie ekotonowej należałoby pielęgnować, aby w przyszłości osiągnąć właściwy cel.”

Sposób rozpatrzenia:

Uwaga uwzględniona w całości. Wniesiono odpowiednie poprawki w zarządzeniu.

b) wniosła o ponowne przeanalizowanie drzewostanów zaproponowanych do wyłączenia z użytkowania rębnego (działanie ochronne B4, zał. nr 5). Jedynie część z tych drzewostanów stanowią ekosystemy referencyjne. Dla niektórych drzewostanów zaplanowane są w obecnym Planie Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Karwin zabiegi pielęgnacyjne (CW, CP, TP).”

Sposób rozpatrzenia:

Uwaga uwzględniona w całości. Wniesiono odpowiednie poprawki w zarządzeniu.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 15 września 2020 r. pod nr 900/2020 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 2 pkt 24 lit a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 ust. 1 w/cyt. ustawy.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 21 września 2020 r., znak: GN-III.710.16.2020.AMie, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziora Gościmskie PLH080036, nie wnosząc uwag.

Wprowadzenie w życie przedmiotowej regulacji, stanowi wywiązanie się właściwych rzeczowo organów administracji państwa z obowiązku określonego przepisem art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, transponującego przepis art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, w zakresie przyjęcia skutecznych środków ochrony względem wyznaczonego na terytorium państwa członkowskiego obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Ponadto przyjęta regulacja, w sposób precyzyjny i zrozumiały określa w poszczególnych normach zarządzenia m.in. cele ochrony obszaru, zagrożenia oraz ustalone środki ochrony przedstawione zarówno w aspekcie przestrzennym (lokalizacyjnym), jak również w zakresie podmiotowym (tj. odpowiedzialności za ich wykonanie). W związku z powyższym, przyjęte zarządzenie i zawarte w nim regulacje, będą miały znaczenie i oddziaływać będą na zarządców oraz użytkowników gruntów na obszarze których występują siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony obszaru. W szczególności, dotyczy to podmiotów zarządzających nieruchomościami stanowiącymi grunty leśne oraz wody powierzchniowe (tj. jednostek LP oraz PGW Wody Polskie).

Przyjęcie planu zadań ochronnych, umożliwi także regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska i Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, na podejmowanie i realizację czynności formalno-prawnych określonych przepisami art. 31, art. 32 ust. 2 pkt 3, art. 37 ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody* oraz przyczyni się także do: (1) usprawnienia wykonywanych procedur ocen oddziaływania planów i/lub przedsięwzięć na cele ochrony obszaru Natura 2000, pod względem ich kwalifikacji (screeningu) w zakresie możliwości wywierania negatywnego wpływu na obszar, z zastrzeżeniem jednak, że przedsięwzięcia nie ujęte w niniejszym planie jako zagrożenia, należy traktować jako mogące potencjalnie wpływ taki wywoływać; (2) eliminacji uznaniowości co do rozstrzygnięć administracyjnych w postępowaniach, związanych z zarządzaniem i ochroną obszaru; (3) usprawnienia skutecznej aplikacji w zakresie pozyskania środków finansowych na realizację działań ochronnych, z uwagi na ujęcie ich w niniejszym planie zadań ochronnych oraz precyzyjne określenie zakresu rzeczowego i harmonogramu ich wdrażania.

Realizacja ustaleń planistycznych zawartych w niniejszym akcie prawa miejscowego, finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy *o ochronie przyrody*, zasadniczo ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Szacuje się, że koszt realizacji działań monitoringowych zawartych w niniejszym akcie prawnym w okresie obowiązywania planu wyniesie łącznie około 120 tys. zł.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).